

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

63. An dicta præcedentia Vicarii non patiatur exceptiones & limitationes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

principio Missæ, post Evangelium, & in Offertorio, sed in Offertorio tantum absente Episcopo ter, presente bis dicto thuribulo. Neque ei deferri debet liber Evangelii descultandus. Item in adoratione Crucis & acceptione cinerum. Ventrigl. num. 8.

Questio 62. An ergo in his omnibus & similibus Vicarius fruatur dictâ præcedentiâ etiam præsentē Episcopo?

Respondeo affirmativè: Ita contra Menoch. *conf. 51. & 257. & Marefch. var. l. 3. c. 69. tenent Sbroz. l. 2. q. 25. citans Melih. tr. de preced. Vicar. c. 4. num. 2. & Anton. de Pretis. tr. de jurisd. Episc. c. 6. Cuch. in instit. jur. Can. tit. de Vicar. Episc. num. 33. cum sequent.* (ubi is etiam dicat, ineptum esse illum mihi antecellere, in quem Jus dicere possum; seu adsit seu absit Episcopus) Carol. de Luca num. 1. ad Ventrigl. tom. 2. annot. 14. §. 2. citans Riccium. in pr. Tom. 2. resol. 390. Barbof. in sum. decis. Apostol. v. Vicarius general. Fagn. in c. ad hæc. num. 29. ubi: Vicarius sive præfens sit Episcopus sive absens, debet sedere in prima sede ratione sue locumtenentiæ, & præferri omnibus Canonicis & Capitulo, tam in actibus, in quibus intervenit ratione sua jurisdictionis, quam in aliis omnibus indifferentibus, præcedendo ipsum Archidiaconum & Archipresbyterum, ut reprobat duobus consiliis Menochii, num. 51. & 52. respondit Robusterius Rota auditor in quodam suo voto apud Gratian. discept. for. c. III. num. 23. Eadem ferè habet Lotter. de re benef. l. 1. q. 16. num. 65. & sic Sbroz. l. 2. q. 24. num. 16. ubi ex Anton. de Pret. tr. de jurisd. Episc. c. 6. irridet eos, qui sentire dicuntur, Vicarium præsentē Episcopo non deberi honorari, ne duo videantur capita. Et inter alios pleno calamo, ut inquit Carol. de Luca, Pignat. cit. consult. 64. num. 3. ubi: Nam Vicarius est non esset Prælati, est tamen Superior etiam in præsentia Episcopi, licet non exerceat jurisdictionem; quia est electus ad jurisdictionem exercendam, habet gradum, titulum, atque ideo præcedentiâ respectu ceterorum. Et num. 6. ubi: Quare de præsentē est subrogatus in locum Episcopi, in quo est præfens, & in præsentē constitutus in dignitate pro exercenda jurisdictione; & ideo tanquam de præsentē subrogatus, & de præsentē habens dignitatem subrogationis, debet etiam de præsentē frui privilegiis illius, in cujus locum est subrogatus. Nam tunc solum non debet frui, si existat is, in cujus locum est subrogatus, quando subrogatio non dat de præsentē gradum & dignitatem, &c.

2. Contrarium nihilominus tradit Ventrigl. cit. n. 20. ubi: Non solum in Synodo diocesana Vicarius non præcedit Capitulum, sed generaliter in omni casu, in quo Episcopus interveniens uti collegium, ut est in processionibus & in similibus actibus; his enim casibus præfertur Capitulum Vicario; quia Episcopus & Capitulum faciunt corpus, nec Capitulum, & Canonici debent separari ab Episcopo, qui est caput; quia inconveniens est & contra naturam membra separari à corpore, ita tenent, & susè præbant Mandos. de vas. concell. l. 1. divers. juris argument. c. 1. per totum. Gratian. discept. for. c. III. per tot. pergitque Ventrigl. num. 21. ex dictis intellige dictum aliquorum; Vicarium præsentē Episcopo non debere honorari, nec præcedere Capitulum & dignitates. Id enim intelligitur, quando Episcopus & Capitulum interveniunt collegialiter & capitulariter, ita ut faciant unum corpus & collegium. Exemplificant DD. in choro, funeralibus, processionibus, & similibus actibus, in quibus actibus absente deinde Episcopo omnes concludunt, præferendum esse Vicarium Capitulo & Canonicis. Idem tenere videtur Pignat. Tom. 4. consult. 90. num. 6. ubi ait: Vicarius Episcopi

non potest se collocare inter Episcopum & Clerum, ne membra separantur à corpore. Verum ad hæc respondet ipse Pignat. loc. cit. num. 3. quod Vicarius etiam constituit unum caput moraliter cum Episcopo, sicut constituit cum eo unum ac idem tribunal. Fateturque ipse Ventrigl. cit. num. 2. prædicta à se in choro non indistinctè servari; cum videamus passim interveniente Episcopo, Vicarium sedere ante omnes Canonicos & dignitates.

Questio 63. Num itaque dictâ de præcedentiâ Vicarii non patiuntur exceptiones & limitationes?

Respondeo negativè: Sunt enim exceptiones sequentes. Prima, quod præcedet Archidiaconum & Archipresbyterum similesque dignitates, dum illi subditi sunt Vicario; sicut si ei subditi non sint, ut contingit v.g. dum est Vicarius Papiensis, & Archidiaconus Cremonensis in aliena, seu in tertia aliqua Diocesi, & contendunt de loco priore, præcedere enim tunc debere Archidiaconum, secus, si uterque subditus eidem Episcopo asserit. Sbroz. loc. cit. num. 22. ex Cuch. tit. de Vicar. Episc. num. 35.

2. Secunda, quod quando consuetudo esset in contrarium quod ad acceptionem candelæ, palmæ, cinerum, thurificatione, adoratione Crucis, &c. ita ut ea accipere ac facere soleat Vicarius post alios Canonicos, ea consuetudo servanda sit, prout voluisse S. Congregat. R. in Neocastrens. 16. Jan. 1618. in Alexandrin. 15. Mart. 1608. testantur Ventrigl. l. cit. n. 8. Pax Jord. loc. cit. num. 247. Sic, de facto in multis Ecclesiis observatur contrarium, nempe quod Vicarius generalis intra & extra Ecclesiam subsequi debeat Archidiaconum, Præpositum, & Decanum; imò etiam in quibusdam locis omnes Canonicos Cathedralis (intellige, ubi Vicarius non esset Canonicus Cathedralis) Laym. in c. ut Archidiaconus. num. 4. & ex eo Pirh. cit. num. 34. dicentes difficile esse talem consuetudinem damnare. Pro qua consuetudine sustinenda hanc afferunt rationem & declarationem; quod cum unus idemque diverso respectu possit esse major & minor altero, eidemque præferri & postponi in ordine ad diversas causas & loca, ut constat ex l. 1. cap. de off. Vicar. ubi habetur, Vicarium etiam Præfetti Prætorii in causis civilibus & judiciis esse præferendum comitibus militaribus, sed in rebus militaribus postponendum: Hinc Vicarius Episcopi poterit esse superior & major dignitate in tribunali suo, aliosque præcedere debet, quatenus actu ibi vices Episcopi gerit, & jurisdictionem in omnes Clericos etiam Archidiaconum exercet: extra tribunal verò suum post alios sequi, iisque postponi in processionibus, choro & aliis conventibus, & ita respectivè (ut Pirh. nam Laym habet ita, ut absolute censeatur minor) potest Vicarii dignitas esse minor quam aliarum quædam dignitates Ecclesiæ Cathedralis. De tali quoque consuetudine testatur Engels ad rit. de major. & obed. n. 6. eamque retinendam asserit ex Navar. conf. 1. de major. & obed. quin & eam extendit, ita ut Abbates quoque in locis & casibus, in quibus præcedunt Canonicos, præcedant quoque Vicarium juxta axionam: Si vinco vincentem te, multò magis vincote. His tamen non obstantibus contrarium, nempe Vicarium frui dictâ præcedentiâ supra Canonicos & dignitates (saltem absente Episcopo, ut Ventrigl. & Barbofa paulò post citandi) non obstante consuetudine aliisque in contrarium tenent Barbof.

Barbof. de *Canonic. & dignit. c. 5. num. 56.* Pignat. Tom. 3. *conf. 64. num. 10.* Ventrigl. &c. juxta quod testantur iidem Authores expressè declarasse S. Congregat. Rit. in *Andriens. 7. Aug. 1610. & Ferrar. 20. Decemb. 1604.* sic Sbroz. l. 2. q. 25. ubi postquam num. 5. dixisset: *ampliatur dicta conclusio; nisi consuetudo vel statutum exstaret in contrarium*, citassetque pro hoc Melillo ubi ante c. 5. num. 3. Rebuff. cit. num. 7. Bottæ. loc. cit. num. 26. Callan. loc. cit. & plures alios, & retulisset in contrarium aliquarum Ecclesiarum consuetudines, item Authores plures, puta Menoch. *conf. 207. num. 36.* Boër. *tr. de ordin. grad. utriusque for. p. 1. num. 12.* ubi dicit quòd stante consuetudine Præpositus præfertur Archidiacono, etiam electo in Vicarium Episcopi, &c. tandem subiungit Sbroz. *tamen præcedens opinio est majore DD. calculo fulcra & communis, detestabilisque probatur illa consuetudo tanquam ratione carens, & ex quadam ambitione, & stultitia inducta, contrariæque primò juri divino. Secundò ordini naturali. Tertio juri pontificio. Quarto juri Cæsareo, ut probant Rebuff. Jo. de Amiano, Melillo loc. cit.* Unde jam inferendum esset, uti plures inferunt apud Pirh. *cit. num. 34.* per consuetudinem aut statutum induci non posse, ut Archidiaconus præcedat Vicarium generalem, quia id foret absurdum, ut Felin. in *rubric. de major. & obed. num. 10.* Tusc. v. *Vicarius concl. 482. n. 21.* &, ut inquit Pignat. *loc. cit. num. 7.* foret irrationabile, si subditus præcederet Superiorem.

3. Tertia eaque principalis & omnibus, in quibus præcedentiam habere Vicarium diximus, communis limitatio est; quod nunquam dignitates aut Canonicos præcedat, quotiescunque hi incedunt, aut assistunt divinis parati, hoc est, induti paramentis seu vestibus sacris, puta pluvialibus, dalmaticis, &c. Barbof. *Juris Eccl. l. 1. c. 15. num. 40.* Ventrigl. *loc. cit. num. 3.* Pax Jord. l. cit. num. 244. (ubi etiam quòd hoc procedat, etsi Vicarius sit Protonotarius Apostolicus, & utatur rochetto & manteletta) citans declarat. expressam S. Congregat. Rit. in *Nolana & Lauretana 23. Mart. 1602.* Pignat. *cit. conf. 64. num. 11. & 14.* Unde etiam ad evitanda scandala & indecentia eadem S. Congregat. Rit. in *Lauret. 6. Sept. 1603.* apud Pignat. & in *Camerin. 14. Jun. 1608.* & in *Casalen. 5. Jul. 1614.* apud Pax Jord. num. 245. ordinavit & præcepit, ne Vicarius in ordinario suo habitu incedat inter Canonicos paratos. Et in specie, quòd Vicarius in choro & processionibus non debeat præcedere Canonicos, qui in choro assistunt Episcopo, vel in processionibus induti parametis sacris, tradit Ventrigl. l. cit. n. 2. citans plures desuper S. Congr. Rit. declarationes. Item quòd in acceptione candelæ, palmæ, cinerum non debeat præcedere Canonicos, qui Episcopo assistunt aut inerviunt induti pluvialibus, planetis, aut aliis vestibus sacris. Ventrigl. n. 3. citans Congreg. Rit. in *Monopolitana 7. Aug. 1628.* & alias plures illius declarationes, contrarium tenente Pax Jord. hiæ expressis: *In receptione sâmen candelæ in die Purificationis B. V. atque palmarum antefertur ipsis Canonicis etiam paratis.* Sed neque sub prætextu illius consuetudinis præcedere potest Vicarius Canonicos paratos. Pax Jord. *loc. cit. num. 246.* Ventrigl. num. 6. Pignat. l. cit. n. 16. citantes declarat. Cong. Rit. in *Castellan. 25. Sept. 1621.* quin etiam non posse allegari consuetudinem immemoriam ait Pignat. l. cit. num. 24. eò quòd per dictam S. Cong. Rit. non tantum simpliciter sit derogatum tali consuetudini (in quo casu admitti posset, quòd abrogando consuetudinem non abrogant, seu non comprehendit immemoriam) sed etiam damnavit

illam tanquam abusum, iniquam, irrationabilem, adeoque & immemoriam comprehendit, etiam si non addidisset dictionem universalem ut Covar. *var. resol. l. 3. c. 13. num. 5.* Gouz. *ad reg. 8. Gl. 33. n. 9.* quos citat Pignat. Addit & aliam limitationem Pignat. Tom. 3. *Consult. 64. num. 19. in fine.* quòd si addit Canonicus aliquis Episcopus, tali assignetur locus super omnes Canonicos & dignitates.

4. Dicta quoque hucusque restringenda sunt ad Vicarium generalem Episcopi, ita ut locum non habeant in Vicario generali Capituli sede vacante; illi enim competit præcedentia super omnes Canonicos & dignitates, exceptâ primâ post Pontificalem, ut censuit S. Cong. Rit. in *Asiens. mense Aug. 1630.* quia cum habeat auctoritatem & jurisdictionem à Capitulo, est inferior Capitulo, & ideo non debet præcedere primam dignitatem, in qua repræsentatur Capitulum. Ita Pignat. *loc. cit. num. 22.* Sbroz. l. 2. q. 25. n. 20. ubi: *Declaratur, ut non procedat in Vicario sede vacante, quia illi Archidiaconus est præferendus. Neque etiam locum habeant in Vicario foraneo, qui præcedentiam super alios Presbyteros non habet ex eo solum, quòd est Vicarius foraneus, nisi contrarium haberet consuetudo.* Pignat. num. 23. Sic resolutum testans à S. Congreg. Episcoporum in *Nolana 15. Sept. 1600.* & in *Tranens. 7. April. 1601* & alibi. Idem habet Pignat. Tom. 4. *consult. 183. num. 4.* Engels *ad tit. de major. & obed. n. 60.*

Quæstio 64. Quam sedem præsentem aut absentem Episcopo occupare debeat Vicarius generalis Episcopi in Ecclesia?

R Espondeo: Præter dicta jam in antecedentibus, debet sedere in choro, & in Ecclesia in loco, quem illi consuetudo assignavit, nec debet illum pro libitu mutare. Pignat. *cit. consult. 64. num. 19.* Ventrigl. Tom. 2. *annot. 15. §. 2. n. 7.* sic declaratum testans ex *sell. à S. Congreg. Rit. in Alexand. 15. Mart. 1608.* & in *Neritonens. 4. Maij 1606.* Neque absente Episcopo debet locum illius occupare, sed debet esse idem locus absente Episcopo, quem illo præsentem habere consuevit. Ventrigl. Pignat. l. cit. Pax Jord. l. 12. tit. 1. n. 234. citantes declarat. ejusdem cong. in *Brundus. 16. Jul. 1605.* Neque paranda est illi sedes cum tapetibus & pulvinari. Pignat. Ventrigl. *locis. cit.* Neque potest sibi baldachinum erigere in Cathedrali, aut alibi. Pax Jord. l. c. n. 238. juxta eandem declarat. S. Congreg. Quod si dignior sedes esset occupata, dignitates & Canonicos descendere debet uno gradu inferius. Pignat. *cit. n. 19.* sic declaratum testans à S. Congreg. Episcoporum. 28. Aug. 1599. & aliàs. Notanda etiam hic sunt, quæ habet Cardin. de Luca. *de Regular. d. 17. num. 2.* quod nimirum juxta plures Declarat. S. Cong. Rit. interveniente Vicario generali in choro, in quo sedes Episcopi est in medio, ita ut prope eundem alias à dextris sedeat prima dignitas, & à sinistris secunda dignitas, Vicarius occupet primam sedem à dextris Episcopi, & prima dignitas non sedeat post Vicarium, sed relicta illi dextrâ sedeat à sinistris prope Episcopum; quia semper locus dignior per digniorem occupandus est.

Quæstio 65. An & qualiter Vicarius generalis Episcopi præcedat gubernatores, aliosque Judices & Commissarios generales?

1. R Espondeo primò: Debet præcedere Gubernatores, Reitores, Prætores urbium, Judices, Commissarios, Potestates similesque Magistratus omnes sæculares suæ Diocesis. Sbroz. l. 2. q. 26. num. 5. Barbof. *Juris Eccl. l. 1. c. 15. num. 36.* Pignat. Tom. 4. *conf. 64. num. 8.* juxta plures S. Cong. Rit.